

Република Србија
**КОМИСИЈА ЗА ЗАШТИТУ
КОНКУРЕНЦИЈЕ**

Број: 6/0-02-405/2015-6
Датум: 12. јун 2015. године
Београд

Председник Комисије за заштиту конкуренције на основу члана 37. став 2. Закона о заштити конкуренције („Службени гласник РС“, број 51/09) и члана 2. став 1. тачка 6. Тарифника о висини накнада за послове из надлежности Комисије за заштиту конкуренције („Службени гласник РС“ број 49/2011), одлучујући по пријави концентрације заведеној под бројем 6/0-02-405/2015-1, коју је у име клијента – друштва „Аgroкор“ d.d. са седиштем на адреси Трг Дражена Петровића бр. 3 10000 Заграб, Хрватска, матични број друштва 080020970, по приложеном специјалном пуномоћју број ОВ- 402/15 од 6. маја 2015. године, поднела Срђана Петронијевић, адвокат из Београда ул. Добрачина бр. 15, дана 12. јуна 2015. године, доноси следеће

РЕШЕЊЕ

I ОДОБРАВА СЕ у скраћеном поступку концентрација учесника на тржишту која настаје стицањем непосредне појединачне контроле од стране друштва „Аgroкор“ d.d. са седиштем на адреси Трг Дражена Петровића бр. 3 10000 Заграб, Хрватска, матични број друштва 080020970, над друштвом „Adriatica.Net“ d.o.o. са регистрованим седиштем на адреси ул. Изидора Кршњавог бр. 1 10000 Загреб, Хрватска, матични број 080427370 и његовим повезаним друштвима, до чега долази на основу докапитализације друштва „Adriatica.Net“ d.o.o. од стране друштва „Аgroкор“ d.d., на који начин ће потраживања „Аgroкор-а“ према „Adriatica.Net“ d.o.o. бити претворена у основни капитал овог друштва, чиме „Аgroкор“ d.d. успоставља контролу над „Adriatica.Net“ d.o.o., кроз увећање својих удела у овом друштву са постојећих 23,54% на планираних /80-90/%¹ удела.

II УТВРЂУЈЕ СЕ да је подносилац пријаве концентрације, у предвиђеном року извршио уплату износа од 25.000,00 (двадесетпетхиљада) ЕУР на девизни рачун Комисије за заштиту конкуренције отворен код Народне Банке Србије, што представља одговарајућу висину накнаде за издавање решења о одобравању концентрације у скраћеном поступку из чл. 2. став 1. тачка 6. Тарифника о висини накнада за послове из надлежности Комисије за заштиту конкуренције.

---

¹ Акт садржи заштићене податке. Заштићени подаци приказани су ознаком [...] или у распону који Комисија сматра одговарајућим начином заштите.

Образложење

Друштво Agrokor d.d. из Републике Хрватске (у даљем тексту: Агрокор, или подносилац пријаве), поднело је 15. маја 2015. године Комисији за заштиту конкуренције (у даљем тексту: Комисија), преко пуномоћника, адвоката Срђане Петронијевић, из Београда, ул. Добрачина бр. 15, пријаву концентрације заведену у Комисији под бројем 6/0-02-405/2015-1 (у даљем тексту: Пријава). На основу прегледа предметне пријаве, утврђено је да је иста у погледу свог садржаја и начина подношења, у свему усаглашена са прописом којим је ово питање уређено. Благовремено и у целости уплаћен је прописани износ накнаде за издавање акта Комисије, што је констатовано у ставу II диспозитива, чиме су испуњени сви услови за поступање и одлучивање Комисије по овој пријави. Подносилац предлаже Комисији да безусловно одобри предметну концентрацију у скраћеном поступку, уз навођење разлога за давање таквог предлога.

Агрокор је основан 1989. године у Загребу у форми деоничарског друштва и налази се на челу једне од водећих група (Агрокор Група) у Југоисточној Европи, чија је основна делатност дистрибуција и малопродаја хране и пића. Ова Група своје пословање обавља на простору Хрватске, Србије, Босне и Херцеговине, Црне Горе и Мађарске и то у четири кључна сегмента – пољопривреда, производња, малопродаја и логистика и дистрибуција. Осим наведених области пословања која чине примарну делатност Групе, Агрокор такође развија активност и у другим комерцијалним секторима на различитим географским тржиштима, коју констатацију „подржава“ и пословна трансакција која је предмет ове пријаве.

Подносилац је у посебном прилогу пријаве доставио списак свих друштава укључених у Групу и исти се налази у списима предмета. У свим друштвима Групе, широм горе наведених земаља у којима она послују, на крају 2014. године било је запослено око [...] радника, а остварени консолидовани приход Агрокор Групе у тој пословној години износио је преко [...] ЕУР. Своје присуство у Републици Србији, Агрокор Група остварује преко већег броја друштава, која су активна у различитим сегментима пословања. У форми табеларног приказа Комисији су достављени подаци за сва повезана друштва Агрокор Групе, регистрована и активна у Републици Србији, њихов матични број и делатност у којој обављају своје пословање. Таквих друштава у Републици Србији има 20, а међу њима су и Индустрија смрзнуте хране „Фриком“ д.о.о – Београд (делатност: производња сладоледа), „Дијамант“ а.д. – Зрењанин (делатност: производња уља и масти), „Кикиндски млин“ а.д. – Кикинда (делатност: производња млинских производа), „Јамница“ д.о.о – Београд (делатност: трговина на велико пићима), „Идеа“ д.о.о – Београд, (делатност: неспецијализована трговина на велико), „Меркатор С“ д.о.о – Београд (делатност: трговина на мало у неспецијализованим продавницама, претежно храном, пићима и дуваном). Остварени приход ових и других друштава - чланова Агрокор Групе која су регистрована и послују у Републици Србији, износио је у 2014. години око [...] ЕУР. На основу свих достављених података који

се односе на зависна друштва Агрокора у Републици Србији, Комисија закључује да међу тим друштвима ни једно није учесник на тржишту које је релевантно за оцену предметне концентрације, а о чему ће више појединости бити изнето у наставку овог образложења.

Други учесник предметне концентрације над којим ће подносилац пријаве успоставити контролу, јесте хрватско друштво „Adriatica.Net“ d.o.o. са седиштем у Загребу (у даљем тексту: Adriatica Net, или циљно друштво). Основано је 2000. године као туристичка агенција, чија је иницијална делатност била промоција Хрватске, кроз основну идеју о пословању у туристичком сектору кроз функционални on line концепт. Циљно друштво, заједно са друштвима која оно директно, или индиректно контролише, чини Adriatica.Net Групу, чију је организациону шему подносилац доставио као посебан прилог предметне пријаве. Adriatica.Net Група успешно је пратила развој пословних трендова у туристичкој привреди, па је тако постала активна у већини сегмената туристичких услуга. Присутна је у око 20 земаља, где запошљава преко 600 радника, а услуге ове Групе користи око 1,6 милиона путника. Укупни приходи групе у 2014. години у свету, достигли су преко [...] ЕУР, од чега су приходи у Србији износили око [...] ЕУР. Циљно друштво је деветочлано друштво, а један од његових чланова је и Агрокор – овде подносилац пријаве са сувласничким (неконтролним) уделом у капиталу циљног друштва од 23,54% . Остали чланови циљног друштва су „Slobodna Dalmacija“ d.d. (удео 19,62%), „HUP – Zagreb“ d.d. (8,86%), „Croatia Osiguranje“ d.d. (14,77%), „Jolly – projekt“ d.o.o. (7,38%), „Saponia“ d.d. (7,38%), „Faittrade“ d.o.o. (14,76%), „Europapress Holding“ d.o.o. (1,46%), „Emporion“ d.o.o. (2,23%). Комисија констатује да ће након спровођења пријављене концентрације, број чланова циљног друштва остати непромењен у односу на стање пре концентрације, али ће се значајно изменити удели истих чланова друштва. Тако ће удео Агрокора као будућег контролног члана циљног друштва бити повећан са 23,54% на /80-90%. Истовремено, за онолико колико износи раст удела Агрокора у циљном друштву по основу реализовања ове концентрације (61,11 индексних поена), биће смањен заједнички претходни удео свих осталих чланова циљног друштва. Конкретно, њихов заједнички удео биће смањен са /70-80/% - колико је износио пре концентрације, на /10-20/% - колико ће удео ових осам чланова циљног друштва износити након спровођења концентрације. Достављен је приказ појединачних удела за сваког од ових чланова друштва после спровођења пријављене концентрације и исти се налази у документацији предмета.

Adriatica.Net Група присутна је у Републици Србији преко даље наведених зависних друштава и то:

- Предузећа за туризам, угоститељство, трговину и поморску агентуру „Atlas Ambassador“ d.o.o. са седиштем у Београду, матични број друштва 07735952, предмет пословања „делатност путничких агенција“ – шифра 7911. Једини члан овог домаћег друштва са 100% удела у њему, јесте хрватско друштво „Atlas“ d.d. са седиштем у Дубровнику. Ово друштво је београдска туристичка агенција, која

послује дуже од 20 година и искључиво услужује бизнис клијенте кроз организовање пословних путовања према њиховим потребама. Понуда ове туристичке агенције укључује обезбеђење авио превоза, хотелског смештаја, пакет аранжмана и других сличних услуга;

- Туристичке агенције „Adriatica.Net“ d.o.o. Београд, која као регистровани предмет пословања има „делатност путничких агенција“ – шифра 7911, и регистровано седиште у Београду, матични број друштва 20153253. Основана је 2006. године као једночлано друштво у 100%-тном власништву „Kompas“ d.d. Словенија. Тренутно нема активног пословања;
- Туристичког предузећа „Kompas“ a.d. Beograd, са седиштем у Београду, чији су акционари „Kompas“ d.d. са 99,93% удела и остали са 0,07% удела. Ово друштво са матичним бројем 07538065 као регистровани предмет пословања има „делатност тур оператора“ – шифра:7912. Са традицијом дужом од 60 година ово туристичко друштво са препознатљивим брэндом, укључује разноврсну понуду свих врста туристичких услуга (што подразумева организацију индивидуалних и групних путовања, ђачких екскурзија, семинара, пословних путовања, конгреса, као и тематских туристичких тура широм Европе и света. Активност овог домаћег друштва обухвата и пословање у сфери тзв. рецептивног туризма (што укључује и подразумева понуду за странце који долазе у Републику Србију);
- Друштва за туризам и услуге „Jolly Travel“ d.o.o. Beograd, које је као трочлано друштво са седиштем у Београду, регистровано под матичним бројем 17235273, а као своју претежну делатност има „делатност тур оператора“ – шифра:7912. На основу Решења Привредног суда у Београду, дана 31. јануара 2011. године над овим друштвом отворен је стечајни поступак и оно није пословно активно.

Као правни основ спровођења пријављене концентрације Комисији је достављен Позив који је упућен свим постојећим члановима циљног друштва (раније наведеним), којим је од истих затражено да искажу интерес за суделовање у поступку повећања основног капитала друштва Adriatica.Net d.o.o. Одлука о објављивању овог позива, донета је на седницама Управе, односно Надзорног одбора циљног друштва, које су одржане 22 априла 2015. године. Сврха овог Позива јесте испитивање заинтересованости чланова друштва да учествују у поступку докапитализације друштва Adriatica.Net, којем процесу ће се – сходно критеријумима из овог позива приступити само под условом да исказани интерес чланова друштва за повећање основног капитала досегне износ од [...]. У остављеном року (8 дана од дана пријема Позива) од свих чланова друштва Adriatica.Net, само је Агрокор исказао интерес за учешће у поступку докапитализације циљног друштва, о чему је Комисији достављен писани документ

датиран 5. маја 2015. године и потписан од стране Председника управе Друштва Агрокор д.д. У односу на ту чињеницу, Adriatica.Net потврђује да ће у поступку докапитализације овог друштва, учествовати само Агрокор као члан друштва, а писани документ којим се наведено констатује, датиран је 13. маја 2015. године и достављен Комисији.

Подносилац пријаве је за потребе дефинисања релевантног тржишта производа за предметну концентрацију, пошао од оквира делатности циљног друштва и чињенице да Агрокор Група не учествује у пружању туристичких услуга на територији Републике Србије. Због тога на нашем националном тржишту не постоји преклапање учесника концентрације у овој области пословања. Adriatica.Net у Републици Србији преко својих претходно наведених заависних друштава, учествује на тржишту пружања услуга туристичког садржаја, што укључује организацију индивидуалних и групних путовања за пословне и приватне клијенте, као и друге садржаје који су ближе специфицирани у раније датом опису активности друштва Компас у Републици Србији.

Узимајући у обзир да не постоји преклапање у активностима учесника концентрације у Републици Србији, подносилац пријаве сматра да релевантно тржиште производа за потребе овог поступка може бити одређено према најширој дефиницији која је применљива за област туристичког пословања. Предлаже да се као релевантно тржиште производа за потребе овог поступка одреди тржиште пружања туристичких услуга. У пријави је указано на примере из праксе рада Европске Комисије, у којим случајевима је генеричко тржиште туристичких услуга даље сегментирано према типу путника, односно путовања (на организацију пословних путовања и путовања из хобија), према дестинацији (путовања у земљи и иностранству), према дужини путовања (путовања на кратке дестинације – краће од 3 часа и путовања на дуге дестинације – путовања дужа од 3 часа). Комисија је, полазећи од свих релевантних информација и података са којима је располагала, оценила да је у конкретном случају и за потребе доношења одлуке у овом поступку, исправно применити овде изнету иницијалну дефиницију релевантног тржишта производа, као тржишта пружања туристичких услуга. Оцена ефеката спровођења ове концентрације, због одсуства преклапања и агрегирања појединачних снага учесника на истом релевантном тржишту, не би била другачија ни при прецизнијем дефинисању релевантног тржишта производа и његовом додатном сегментирању.

У складу са познатом праксом поступања у упоредним предметима о којима је решавала Европска Комисија, подносилац пријаве предлаже да се као релевантно географско тржиште у овом поступку одреди национално тржиште – овде тржиште Републике Србије. При давању оваквог предлога који је Комисија прихватила као исправан, подносилац пријаве истиче да понуда туристичких агенција у једној земљи, најчешће полази од потенцијалног путника - клијента из те земље, који је фокусна циљна група у односу на коју се креира пословна политика пружаоца туристичке услуге. Такав приступ опредељују и могуће језичке баријере које се јављају када је реч о сервисирању иностраних путника и корисника туристичких

услуга, трошкови рекламирања, као и спремност потенцијалних путника да своје поверење укажу најближој туристичкој пословници.

Тржиште понуде туристичких услуга у Републици Србији, има обележја високо атомизованог тржишта, са великим бројем учесника различите појединачне тржишне снаге. Према последњим подацима који су доступни, а односе се на број регистрованих туристичких агенција у Републици Србији у 2014. години, тај број је у прошлој години износио 793 агенције. Подаци Републичког завода за статистику указују да је у 2013. години број привредних субјеката који послују под шифрама делатности које обухватају туристичке агенције, тур операторе и услуге резервације, износио чак 849. Њихов укупни годишњи приход у 2013. години достигао је око [...] динара. Када се приходи зависних друштава Adriatica.Net Групе у Републици Србији (које подносилац пријаве у оквиру „секције“ 12 ове пријаве квантификује на [...] динара) ставе у однос са претходно наведеним глобалним податком, који симболизује укупни приход свих друштава „релевантне бранше“, долази се до податка од /0-5/% тржишног удела циљног друштва на дефинисаном релевантном тржишту производа у Републици Србији. Комисија на основу укупно презентоване фактографије садржане у документацији поднете пријаве, исказује резерву према потпуној тачности податка који је израчунао подносилац пријаве, а који се односи на наведени тржишни удео циљног друштва. Мишљење је Комисије да податак који је доставио подносилац пријаве, а који се односи на приход циљног друштва у Србији и износи [...] ЕУР у 2013. години (податак је садржан у оквиру „секције“ 7), индикује нешто већи тржишни удео циљног друштва у години оцењивања, од оног који је определио подносилац пријаве. Према прорачуну Комисије изведеном на основу података које је обезбедио подносилац пријаве, произлази да је тржишни удео циљног друштва у 2013. години на дефинисаном релевантном тржишту производа, износио /0-5/%. Без обзира на корекцију на коју је овде указано, и која је од стране Комисије учињена из разлога фактографске прецизности и тачности, остаје оцена да је тај удео веома низак, као и да ће он остати исти и након спровођења концентрације, односно неће се изменити по основу реализовања предметне пословне трансакције.

Осим у Републици Србији, ова пословна трансакција пријављена је, или ће бити пријављена ради добијања сагласности за њено спровођење и надлежним националним органима за заштиту конкуренције у Хрватској, Словенији, Црној Гори и Македонији.

Разлози који су определили спровођење ове концентрације, када је реч о циљном друштву, састоје се у процени овог друштва да је за потребе његовог како краткорочног, тако и дугорочног (стратешког) тржишног, финансијског и развојног, што значи укупног пословног стабиловања, неопходно спровести мере капиталног реструктурирања. Оцена је менаџмента Adriatica.Net Групе да ова група без спровођења одговарајућих мера реструктурирања, неће моћи да успешно одговори захтевима нових развојних трендова у сфери обезбеђења туристичких услуга, које карактерише развој нових производа у садржају понуде, као и нових продајних канала. Оцена је да циљно друштво током последњих година није

пратило нове софистициране форме приступа клијентима и њиховим потребама када је у питању организација путовања. Такве пословне карактеристике циљне групе друштва, довеле су до тога да су приходи ове Групе у опадању током последњих година. Конкретно, глобални (светски) приход Adriatica.Net Групе у 2014. години, био је за око /10-20/% мањи од њеног прихода оствареног у 2013. години. Уколико би изостало предметно улагање у циљно друштво кроз његову докапитализацију, реално је очекивање да би се наставили негативни трендови пословања код већине чланица групе, што би даље довело до затварања пословница, отпуштања запослених, па чак и уласка појединих друштва која послују у саставу ове Групе у стечајни статус. Са становишта стицаоца контроле над циљним друштвом, мотив за спровођење трансакције огледа се у прилици за Агрокор да своје тренутно пословање у погледу структуре делатности, обогати и сегментом пружања туристичких услуга кроз делатност путничких агенција. За потребе спровођења такве пословне оријентације, Агрокор оцењује да је избор Adriatica.Net Групе оптималан.

На основу коришћења и анализе података и информација које је Комисији доставио подносилац пријаве, а који су оцењени значајним за доношење исправне одлуке Комисије у овој управној ствари из разлога који су претходно изнети, ближе специфицирани и образложени, а пре свега због тога што у конкретном случају изостаје преклапање учесника ове концентрације на дефинисаном релевантном тржишту, као и оцене да спровођење предметне трансакције не доводи до спречавања, ограничавања, или нарушавања конкуренције, закључено је да се у конкретном случају ради о дозвољеној концентрацији, па је стога одлучено као у диспозитиву.

Одлука у ставу II донета је применом члана 65. став 5. и члана 80. Закона, као и члан 2. став 1 тачка 6. Тарифника о висини накнаде за послове из надлежности Комисије, а на основу оствареног прихода учесника у концентрацији и са њима повезаних учесника на тржишту у обрачунској години која претходи години у којој је концентрација пријављена.

Поука о правном леку:

Ово решење је коначно у управном поступку. Против овог решења може се поднети тужба Управном суду у року од 30 дана од дана достављања решења.

ПРЕДСЕДНИК КОМИСИЈЕ

Доц. др Милоје Обрадовић